

Strategický cieľ rozvoja Strednej odbornej školy, Ivanská cesta 21, Bratislava

Úspešné vzdelávacie centrum

Úspešná stredná odborná škola, úspešné Centrum vzdelávania a prípravy v stavebníctve znamená úspešné výchovno-vzdelávacie centrum. Organizáciu so širokým spektrom vzdelávacích ponúk, neustále hľadajúcu a ponúkajúcu odpovede a riešenia na otázky záujemcov o odborné vzdelávanie. S ponukou vzdelávacích programov pre formálne aj celoživotné vzdelávanie. Poskytujúcu komplexné služby od vzdelávania, cez ubytovanie, stravu, po voľnočasové aktivity, otvorenú 24 hodín, sedem dní v týždni. Úspešná organizácia sa vyznačuje vlastnou cestou, iniciatívou, optimizmom, odvahou hľadať riešenia, radosťou z existencie. Je tvorená ľuďmi, ktorí sú schopní prispôbiť sa zmenám. Splňa predstavy partnerov. Očakávame od nej dobrý výkon. Podmienkou je kvalita personálneho, priestorového, technologického vybavenia a finančného zabezpečenia. Pre kvalitu je dôležitá určitá špecifikácia, zameranie. Technické zariadenie budov spája súčasnosť aj budúcnosť strednej odbornej školy, vzdelávacieho centra s požiadavkami regiónu. Reprezentuje prechod od tradičného riešenia budov k inteligentným domom (smarthomes), k spojeniu moderných stavebných a informačných technológií.

Analýza súčasného stavu

Súčasný stav v odbornom vzdelávaní v stavebníctve je charakteristický poklesom počtu, a kvality absolventov. Záujem žiakov základných škôl a ich rodičov je výrazne nižší ako je záujem trhu práce. Je to problém, s ktorým sa nikto komplexne nezaoberá. Každý z partnerov (rodičia, žiaci, zriaďovatelia, zamestnávateľia, profesijné organizácie, štát) vo vzdelávaní si samostatne rieši svoj problém. Dnes škola plní funkciu mediátora a hľadá spoločné prieniky záujmov. Je dôležité pre odbornú školu hľadať naplnenie predstáv partnerov za primeranú cenu. Kvalita, miera spokojnosti, nie je súčet, ale súčin spokojností jednotlivých partnerov. Ak chceme spokojných partnerov, kvalitné školy, kvalitných absolventov, musia všetci zainteresovaní spolupracovať. Potrebujeme systémovo riešiť koho, čo, ako, kde, kto a začo budeme učiť. Každý zo zainteresovaných má svoju „pravdu“, aj svoj podiel na súčasnom stave. Úpravy zákona o odbornom vzdelávaní, podpora duálneho vzdelávania, zmeny vzdelávacích programov, tabuľkový nárast miezd, regulácia počtu tried, kariérne poradenstvo, množstvo projektov, inovatívne formy náboru, rastúca spolupráca so zamestnávateľmi zatiaľ výrazne neovplyvnili kvantitu a ani kvalitu odborného vzdelávania v stavebníctve. Výrazne by sa posunula kvalita absolventov, akby sa nám podarilo získať žiakov, ktorí majú záujem a schopnosť prijať školský vzdelávací program (ŠKVP). Dnes máme veľký podiel žiakov, ktorí buď nechcú alebo nie sú schopní prijať ŠKVP. Do odborných škôl sa robí nábor žiakov aj zamestnancov. Chýba motivácia ako hybná sila kvality. Hľadáme motiváciu jednotlivých účastníkov spoločne riešiť súčasný stav odborného vzdelávania. Zložito získavame objektívne informácie pre objektívne rozhodovanie. Nepoznáme potreby trhu práce, profil absolventa. Bez spolupráce štátu, škôl a zamestnávateľov v súlade so schopnosťou žiakov prijať ŠKVP sú to len preteky naslepo. Predstavy jednotlivých firiem o profile absolventa sú značne rozdielne. Škole chýba partner, ktorý by vedel vyjadriť požiadavky širšej praxe, nie jednej firmy.

Ako riešiť kvalitu odborného vzdelávacieho centra sa dá vyjadriť pomerne jednoducho:

- motivovaní žiaci, schopní prijať školský vzdelávací program,
- schopní, motivovaní učitelia, majstri, inštruktori, ktorí vedú efektívne odovzdať vzdelávací program žiakom,
- vzdelávacie programy zodpovedajúce primeraným požiadavkám praxe,
- priestorové a materiálno technické zabezpečenie
- financie

Výrazne sa posunie kvalita absolventov, ak sa nám podarí naplniť obsah týchto kritérií. Musíme hľadať a ponúkať motiváciu pre všetky zainteresované strany, žiakov, rodičov, zamestnávateľov, zriaďovateľov, stavovské organizácie zaoberať sa odborným vzdelávaním.

Žiaci

Všetci chceme byť úspešní. Tak prečo nie po absolvovaní odborného vzdelávania? Musíme pomôcť žiakom základných škôl, ich rodičom v zložitom rozhodovaní kam na strednú školu. Žiaci aj rodičia, by sa mali rozhodovať až na základe vyhodnotenia objektívneho informačného mixu o schopnostiach dieťaťa, o ponuke stredných škôl, vysokých škôl, o požiadavkách zamestnávateľov, zamestnateľnosti absolventa, sociálnych podmienkach, možnostiach rodiny. Pre vzdelávanie dospelých prispôbovať komunikáciu, obsah a formy vzdelávania požiadavkám praxe. Pre žiakov školy musíme vytvárať zaujímavé, tvorivé prostredie s individuálnym prístupom. Žiakov nepripravujeme len pre budúci život, oni už svoj život v škole žijú. Škola má kypieť životom počas vyučovania. Podmienkou je primerané prepojenie vzájomných vzťahov žiaka, učiteľa, učiva, prostredia, motivácie.

Učitelia, majstri odborného výcviku, vychovávatelia

Pre zvyšovanie kvality vzdelávania je nutnosťou hľadať odborne zdatných, komunikatívnych ľudí schopných naučiť sa žiakov učiť, hľadať riešenie, podporovať ich iniciatívu, kreativnosť, samostatnosť. Byť lídrom žiakov. Podmienkou je aj podpora permanentného efektívneho širokospektrálneho vzdelávania učiteľov, majstrov odborného výcviku, vychovávateľov (zamestnanci). Využívať nielen kontinuálne (kreditové) ale hlavne motivovať pre neformálne celoživotné vzdelávanie. Dôležitou úlohou je prenos získaných informácií do vyučovacej praxe.

Pre kvalitnú školu je nutnosťou vytváranie príjemného, priateľského pracovného prostredia, v ktorom učitelia, majstri odborného výcviku, vychovávatelia (zamestnanci) majú pocit, že sa primerane podieľajú na dosiahnutých výsledkoch a sú primerane hodnotení. Vplyv na pracovnú spokojnosť má vlastná práca, sociálno-ekonomické podmienky, odmena za prácu, možnosť pracovného postupu, prístup k informáciám, organizácia a riadenie, firemná kultúra. Existencia kvalitných učiteľov je podmienená záujmom o prácu v školstve a tá závisí od atraktívnosti povolania učiteľa. Je nutnosťou hľadať objektívne formy odmeňovania, za kvalitu a pracovnú aktivitu. Utlmiť výrazný vplyv formálneho vzdelania a dĺžky praxe. Hľadať motivujúce prvky sociálneho zabezpečenia. Nekvalitní učitelia nedokážu zabezpečiť kvalitnú výchovu a vzdelávanie.

Vzdelávacie programy

Úlohou vzdelávacieho centra je neustále prispôsobovanie vzdelávacích programov, profilu absolventa potrebám praxe v súlade so schopnosťami žiakov a požiadavkami štátu. Identifikovať meniace sa vzdelávacie požiadavky zákazníkov. Sledovať technologický vývoj. Pripravovať pestrú ponuku formálneho aj neformálneho vzdelávania. Podmienkou je prepojenie procesu vytvárania vzdelávacích programov so zamestnávateľmi. Vytvorenie skupín partnerských firiem pre jednotlivé učebné a študijné odbory. Nutnosťou je bezprostredné prepojenie teoretickej a praktickej prípravy.

Priestorové a materiálno-technické vybavenie

Areál Ivanská cesta 21 sa skladá zo 5 budov, ktoré boli postavené v roku 1967 a 1 budovy (škola) z roku 1987. Všetky sú priestorovo a technologicky riešené podľa kritérií danej doby. Každá budova potrebuje investície, aby sa priblížila súčasným požiadavkám. Vysoká energetická náročnosť, poruchovosť elektrických a vodovodných rozvodov, kanalizácie, opotrebované hygienické zariadenia internátov sú diagnózou súčasného stavu. Investície by pomohli znížiť prevádzkové náklady. Rýchly technologický vývoj, meniace sa požiadavky na moderný vzdelávací proces, využitie voľného času si vyžaduje neustálu úpravu priestorov a ich vybavenia. Účasť v projekte „Vytvorenie a rekonštrukcia COVP“ dáva šancu priestorovo a technologicky dobehnúť súčasný vývoj v oblasti praktického vyučovania. Projekt však neumožňoval komplexné riešenie technologickej vybavenosti učební a dielní pre jednotlivé odbory. Bude ju nutné doplniť.

Financovanie

Financovanie regionálneho školstva je legislatívne upravené zákonom č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení. Financovanie je viaczdrojové. Obsahuje prostriedky zo štátneho rozpočtu (normatív x počet žiakov), z rozpočtu vyššieho územného celku, príspevky od žiakov, rodičov na čiastočnú úhradu nákladov spojených s ubytovaním a stravovaním v školských internátoch, prostriedky za prenájom priestorov, dary. Rozširovaním ponuky vzdelávacích aktivít, spolupracou so zamestnávateľmi, produktívnymi prácami žiakov, efektívnym využívaním personálneho, priestorového a technologického vybavenia školy môžeme výrazne ovplyvniť výsledok hospodárenia. Investície do znižovania energetickej náročnosti, rekonštrukcia poruchových inžinierskych sietí, pravidelná údržba výrazne znižujú prevádzkové náklady. Výsledok hospodárenia je rozdiel medzi výnosmi a výdajmi.

Záver

Na základe analýzy súčasného stavu, so znalosťou silných a slabých stránok, rizík a príležitostí, má Stredná odborná škola technológií a remesiel reálne predpoklady byť úspešným vzdelávacím centrom.